

H O T Ă R Ă R E A nr.1-60/2025
privind examinarea proiectului legii cu privire la Procuratura Anticorupție și
Combaterea Crimei Organizate (*inițiativă legislativă nr.40*)

04 martie 2025

municipiul Chișinău

Examinând proiectul de lege cu privire la Procuratura Anticorupție și Combaterea Crimei Organizate (*inițiativă legislativă nr.40*), audiind informația prezentată de către doamna Mariana Cherpec, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, pentru examinare, proiectul de lege cu privire la Procuratura Anticorupție și Combaterea Crimei Organizate (*inițiativă legislativă nr.40, în continuare IL nr.40/2025*).

Potrivit notei de fundamentare, proiectul de act normativ a fost elaborat de un grup de deputați, având ca temei Decizia Consiliului Suprem de Securitate din 20 ianuarie 2025, dar și necesitatea adoptării unor măsuri legislative corespunzătoare pentru prevenirea și combaterea corupției electorale, în special în contextul implicării directe a grupărilor criminale organizate în astfel de practici ilicite.

Proiectul de lege a fost înregistrat în Parlamentul Republicii Moldova la 12 februarie 2025, sub nr.40, și a parcurs prima etapă a procesului legislativ, fiind supus dezbaterii în primă lectură de către plenul Parlamentului la 20 februarie 2025.

Prin proiectul de lege de referință se reglementează structura organizatorică și mecanismele de funcționare ale unei noi entități în cadrul sistemului Procuraturii, vizând o restructurare instituțională semnificativă. Conform prevederilor proiectului de act normativ, se dispune încetarea activității celor două procuraturi specializate existente la acest moment – Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și constituirea unei noi structuri specializate cu denumirea Procuratura Anticorupție și Combaterea Crimei Organizate (*în continuare – PACCO*).

Reforma propusă aduce schimbări majore în structura și funcționarea Procuraturii, având un impact direct asupra organizării instituționale și a activității procurorilor. Odată cu reorganizarea procuraturilor specializate, procurorii care activează în aceste structuri urmează să fie transferați, cu acordul lor și fără concurs, în procuraturile teritoriale, un proces ce ridică provocări legate de stabilitatea profesională, claritatea normativă și continuitatea anchetelor.

În acest registru contextual, pornind de la numeroasele deficiențe și lacune normative din inițiativa legislativă, care implică modificări conceptuale, Consiliul Superior al Procurorilor a adoptat o abordare activă și consecventă în procesul de conturare a poziției instituționale asupra proiectului de lege, participând la consultările publice organizate de Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova, în cadrul cărora a prezentat observații pertinente și propuneri menite să optimizeze prevederile legislative în conformitate cu exigențele de claritate normativă, previzibilitate și eficiență juridică, cât și pentru identificarea și delimitarea riscurilor și vulnerabilităților ce ar putea afecta implementarea eficientă a inițiativei.

Reorganizarea nu este doar o modificare administrativă, ci un proces cu

implicații profunde asupra competențelor și atribuțiilor procurorilor, impunând o delimitare clară a responsabilităților și a mecanismelor de implementare. Fără prevederi precise și coerente, există riscul apariției unor disfuncționalități ce ar putea afecta eficiența instituțională și independența justiției.

O altă problemă pertinentă ce rezultă din IL nr. 40/2025 este absența unui mecanism clar de tranziție. Proiectul prevede crearea PACCO imediat după publicarea în Monitorul Oficial, însă nu oferă soluții concrete pentru asigurarea funcționalității sale imediate. O instituție nu poate deveni operațională imediat, mai ales în lipsa unor resurse umane și logistice adecvate.

Astfel, în cadrul dezbaterilor atât în cadrul expunerilor publice, cât și în cadrul ședinței Consiliului, s-a subliniat necesitatea unei tranziții echilibrate, care să asigure continuitatea activității procurorilor și să prevină eventualele blocaje în redistribuirea competențelor. Totodată, a fost evidențiată importanța unor mecanisme clare de monitorizare și evaluare a impactului reformei, pentru a proteja stabilitatea și eficiența sistemului procuraturii.

Astfel, în ipoteza menținerii actualei structuri propuse prin proiectul de lege, Consiliul Superior al Procurorilor a constatat, în ședința din 04.03.2025, că această soluție legislativă poate crea **riscuri și vulnerabilități** majore, cu impact negativ asupra funcționării Procuraturii și a stabilității profesionale a procurorilor.

Un prim aspect de îngrijorare îl reprezintă **eficiența procesului de investigare și soluționare a cauzelor penale aflate în gestiunea procuraturilor specializate**. Reorganizarea propusă riscă să ducă la o fragmentare a competențelor și la o diminuare a coerenței operaționale, afectând astfel celeritatea și eficacitatea actului de justiție. O astfel de situație poate genera întârzieri în soluționarea cauzelor, suprapuneri de competențe și dificultăți în administrarea probelor, afectând astfel atât eficacitatea investigațiilor, cât și drepturile justițiabililor.

O altă consecință periculoasă a acestei reforme este suspendarea termenelor de tragere la răspundere penală. Această prevedere afectează direct dosarele în care sunt dispuse măsuri preventive, cum ar fi arestul preventiv sau sechestrul pe bunuri, punând în pericol siguranța anchetelor. Într-o astfel de situație, în care o persoană este arestată într-un dosar aflat în investigare la Procuratura Anticorupție sau PCCOCS, dar aceste procuraturi sunt desființate înainte de finalizarea procedurilor, măsura preventivă ar putea rămâne fără un procuror desemnat să gestioneze cazul. Această lacună procedurală ar putea duce la eliberarea inculpatului și la atragerea răspunderii statului pentru încălcarea drepturilor acestuia.

De asemenea, această suspendare ar putea duce la situații în care infracțiunile să se prescrie înainte ca dosarele să fie reluate, ceea ce ar însemna eliberarea unor persoane suspectate de corupție și crimă organizată, fără ca acestea să fie trase la răspundere penală. Mai mult, impactul asupra siguranței naționale este major: rețelele infracționale care operează la nivel transfrontalier ar putea beneficia de această perioadă de instabilitate pentru a-și consolida activitatea ilegală și pentru a influența martorii sau probele aflate în anchetă.

Totodată, inițiativa legislativă ridică probleme în ceea ce privește **statutul profesional al procurorilor din procuraturile specializate**. Desființarea acestor structuri implică transferul procurorilor către alte procuraturi teritoriale, fără garanția menținerii nivelului de specializare și a complexității atribuțiilor pe care le-au exercitat în decursul activității desfășurate. O astfel de măsură poate fi percepută ca o formă de

retrogradare „dighizată”, comparabilă cu o sancțiune disciplinară, ceea ce ar putea afecta grav drepturile și garanțiile profesionale ale procurorilor, inclusiv principiul inamovibilității acestora.

Această situație contravine **standardelor internaționale privind independența procurorilor**, care subliniază că orice modificare a statutului procurorilor trebuie să fie justificată, previzibilă și să nu permită intervenții care ar putea fi interpretate ca represalii profesionale.

Independența procurorilor este o componentă esențială a statutului de drept și un principiu fundamental recunoscut la nivel european și internațional. Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) a subliniat în Avizul nr. 13/2018 că *procurorii trebuie să fie independenți atât extern (față de intervențiile politice și alte forme de presiune), cât și intern (în raport cu superiorii ierarhici și factorii administrativi), astfel încât să poată acționa exclusiv în baza legii și în interesul justiției*. Totodată, Carta de la Roma stabilește că *procurorii trebuie să fie protejați de orice influențe externe care ar putea afecta imparțialitatea și obiectivitatea actului de urmărire penală, inclusiv prin mecanisme instituționale de garantare a stabilității în funcție și a carierei lor profesionale*.

Totodată, proiectul de lege de referință implică în sine și anumite **inadvertente**, după cum urmează:

- **Incoerențe în procesul de creare și operabilitate a PACCO** - textul proiectului de lege conține noțiuni neclare referitoare la momentul în care PACCO devine operațională, ceea ce creează riscuri instituționale și suprapuneri de competențe. Potrivit proiectului, PACCO este considerată creată din momentul intrării în vigoare a legii, însă Procuratura Anticorupție și PCCOCS își încetează activitatea abia după 30 de zile. Această perioadă de tranziție în care trei entități coexistă poate genera blocaje în aplicarea legii și dificultăți în exercitarea atribuțiilor funcționale, afectând investigațiile aflate în derulare și continuitatea procesului penal.

- **Lacune în procesul de organizare administrativă** – funcționalitatea PACCO este condiționată de numirea unui procuror-șef interimar de către Consiliul Superior al Procurorilor (CSP), însă proiectul nu oferă detalii privind desemnarea adjunctilor, recrutarea procurorilor și a personalului auxiliar, esențial pentru buna funcționare a instituției. În plus, delegarea procurorilor în termen de 10 zile lucrătoare și transferul personalului auxiliar după 30 de zile de la intrarea în vigoare a legii creează un vid operațional periculos, întrucât lipsa unei echipe complete și a unui cadru administrativ stabil va împiedica desfășurarea activității în condiții optime. Procesul de reorganizare presupune măsuri esențiale, precum aprobarea schemelor de personal, stabilirea competențelor și gestionarea relațiilor de muncă, însă termenul de tranziție prevăzut în proiect nu este suficient pentru a asigura o implementare ordonată și eficientă.

- **Aspecte de ordin juridic privind desfășurarea procedurilor de selecție pentru funcțiile de conducere și execuție**, exercitarea competențelor Consiliului Superior al Procurorilor privind organizarea concursurilor pentru funcțiile de conducere și de execuție în cadrul noii structuri ridică probleme de aplicabilitate juridică, întrucât, deși proiectul de lege impune inițierea concursului pentru funcția de procuror-șef al PACCO și ocuparea funcțiilor vacante în termen de 10 zile lucrătoare, această obligație trebuie corelată cu prevederile art. 25¹ din Legea cu privire la

Procuratură, precum și cu dispozițiile art. 20 alin. (4) și art. 22 alin. (4) din Legea nr.3 cu privire la Procuratură, care condiționează eligibilitatea candidaților de existența unei evaluări valabile pe o perioadă de doi ani și a înscrierii acestora în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante, cerințe care nu pot fi îndeplinite în prezent din lipsa unor candidați înregistrați, pe motivul lipsei unei evaluări valabile, ceea ce impune o reconsiderare a termenelor și a procedurii de organizare a concursurilor.

- **Atribuțiile procurorului-șef interimar** - art.12 alin.(10) din proiectul de lege conferă procurorului-șef interimar prerogativa de a decide asupra măsurilor preventive, măsurilor asigurătorii și măsurilor procesuale de constrângere în cauzele aflate în curs, competență care depășește atribuțiile specifice funcției de conducere și contravine principiilor autonomiei și independenței procurorilor de caz, consacrate de art.13 și art.33 din Legea nr.3/2016, întrucât gestionarea acestor măsuri revine exclusiv procurorilor desemnați să instrumenteze dosarele. O astfel de ingerință ierarhică riscă să afecteze imparțialitatea procesului penal și să submineze independența procurorilor, motiv pentru care această dispoziție trebuie eliminată sau revizuită.

- **Incoerență normativă privind încetarea activității instituțiilor ce urmează a fi reorganizate** - examinând prevederile art.11 alin.(4) din proiectul de lege, se constată că dispoziția legală face referire la „*încetarea activității instituțiilor*”, fără a utiliza termenul de „*lichidare*”, ceea ce denotă o inconsecvență conceptuală în reglementarea procesului de reorganizare. În acest context, este imperios să se coreleze această normă cu prevederile art.42¹ alin.(5) din Codul Muncii, precum și cu art.58 alin.(1) din Legea nr.3/2016 privind Procuratura, care stabilesc obligația preavizării angajaților cu 30 sau, după caz, 60 de zile înainte de încetarea raporturilor de muncă în cazul lichidării unei instituții. Prin urmare, în condițiile actualei redacții, activitatea noii structuri *de iure* nu poate deveni operațională în termenul de 30 de zile prevăzut de proiectul de lege, întrucât acest interval nu asigură respectarea drepturilor personalului afectat de reorganizare.

- **Aspecte privind delegarea procurorilor** - în ceea ce privește delegarea procurorilor, se constată că proiectul de lege introduce dispoziții problematice, întrucât prevede o perioadă de delegare de șase luni fără acordul procurorului, iar pentru o perioadă de 12 luni este necesar acordul scris al acestuia, comparativ cu limita de o lună prevăzută expres de art. 73 alin. (1) din Codul Muncii și art. 54 alin. (2) din Legea nr.3/2016 privind Procuratura.

În prezent, art. 54 alin. (2) din Legea nr. 3/2016 privind Procuratura stabilește clar că, în cazul în care o procuratură nu poate funcționa din cauza lipsei temporare de procurori sau în cazul existenței unor funcții vacante, Procurorul General, la propunerea procurorului-șef al procuraturii respective, poate delega procurori de la alte procuraturi, fără acordul acestora, pentru o perioadă de până la o lună pe parcursul unui an. Pentru delegări mai lungi, respectiv de până la 12 luni, este necesar consimțământul scris al procurorului delegat.

Mai mult decât atât, art. 54 alin. (3) din Legea nr. 3/2016 prevede că, pentru investigarea unei cauze concrete, un procuror desemnat în calitate de membru al unui grup de urmărire penală poate fi delegat la o altă procuratură pentru o perioadă de până la șase luni, fără acordul său. Totodată, alin. (3¹) al aceluiași articol introduce garanții suplimentare, impunând ca delegarea să se realizeze ținând cont de specializarea

procurorului, de situația funcțiilor vacante sau temporar vacante și de volumul de muncă efectiv al procurorului în ultimele 12 luni.

De asemenea, proiectul schimbă mecanismul decizional, introducând obligativitatea obținerii acordului Consiliului Superior al Procurorilor, în timp ce legislația actuală stabilește că delegarea este dispusă exclusiv de Procurorul General, la propunerea procurorului-șef al procuraturii respective.

• **Deficiențe normative în stabilirea competențelor privind structura PACCO** - analiza art.11 alin. (18) din proiectul de lege relevă o eroare de reglementare în ceea ce privește competențele instituțiilor implicate în aprobarea structurii PACCO, prin introducerea unei dispoziții contradictorii în ceea ce privește aprobarea structurii. Articolul menționat prevede că atât Consiliul Superior al Procurorilor, cât și Procurorul General vor aproba structura noii procuraturi, însă această formulare contravine competențelor stabilite de Legea nr. 3/2016 privind Procuratura.

Conform art. 11 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 3/2016, stabilirea structurii interne a procuraturilor este atribuția exclusivă a Procurorului General, care trebuie să obțină acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor, fără ca această decizie să fie luată în mod colegial de cele două instituții. De asemenea, art.7 alin. (3) din aceeași lege stabilește că *Structura Procuraturii Generale, a procuraturilor specializate și a procuraturilor teritoriale, precum și reședința acestora se stabilesc și se modifică de Procurorul General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor*, ceea ce confirmă că proiectul de lege introduce o formulare eronată, care denaturează raportul corect dintre atribuțiile acestor autorități.

Această inconsecvență normativă poate genera confuzii în aplicare, ducând la interpretări contradictorii și eventuale blocaje în procesul de organizare a noii structuri. Practic, proiectul creează o suprapunere artificială de competențe, întrucât, conform legislației actuale, Procurorul General este cel care decide asupra structurii interne a procuraturilor, iar CSP are doar rolul de validare prin acord scris.

Având în vedere riscurile și vulnerabilitățile identificate, precum și rolul constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor de garant al independenței și imparțialității procurorilor¹, acesta nu poate susține, în forma actuală a proiectului de lege, soluția privind lichidarea celor două procuraturi specializate și transferul procurorilor acestora către procuraturile teritoriale.

Fiind conștienți de necesitatea consolidării capacității instituționale a Procuraturii pe domeniul combaterii corupției și criminalității organizate, considerăm că cea mai echilibrată și eficientă soluție ar fi reorganizarea celor două procuraturi specializate prin fuziune într-o structură unificată. Această abordare ar permite păstrarea și valorificarea expertizei acumulate în aceste domenii de competență, asigurând astfel o tranziție funcțională și coerentă.

O astfel de măsură ar implica transferul tuturor procurorilor din cadrul procuraturilor specializate în noua structură organizatorică, împreună cu dosarele aflate în curs de investigare și judecare, evitând astfel riscurile de disfuncționalități operaționale și asigurând continuitatea activității judiciare.

Propunerea formulată de Consiliul Superior al Procurorilor reprezintă o soluție de compromis menită să prevină blocajele în investigarea și soluționarea cauzelor penale

¹ art.125¹ alin.(1) și (3) din Constituție

află pe rol, să garanteze eficiența procedurală și să protejeze drepturile și garanțiile profesionale ale procurorilor vizați de transfer.

Această abordare se bazează pe următoarele considerente fundamentale:

A. Asigurarea continuității activității procesuale²:

Orice reformă a justiției trebuie să fie implementată cu grijă, astfel încât să nu pună în pericol actul de justiție, drepturile fundamentale și siguranța cetățenilor. Reorganizarea procuraturilor specializate ar trebui să se realizeze prin fuzionare, nu prin lichidare, pentru a evita blocajele procesuale și pentru a garanta că toate cauzele penale aflate în derulare vor fi soluționate fără întârzieri nejustificate. Fără un plan de tranziție solid, se poate ajunge la o situație de insecuritate juridică și instituțională, cu efecte devastatoare asupra statului de drept și a luptei împotriva corupției și crimei organizate.

Lupta împotriva corupției la nivel înalt și a criminalității organizate nu este un proces care poate fi întrerupt fără repercusiuni. Anchetele aflate în curs implică dosare complexe, rețele extinse de infractori, cooperare internațională și utilizarea unor metode speciale de investigație, cum ar fi interceptările telefonice, analiza tranzacțiilor financiare și măsuri operative desfășurate în strânsă colaborare cu alte instituții de aplicare a legii.

Mai mult, una dintre cele mai grave probleme care ar putea apărea în urma unei lichidări instantanee a procuraturilor specializate este situația persoanelor aflate în arest preventiv sau plasate sub control judiciar.

Pentru ca o eventuală reorganizare să nu afecteze grav drepturile părților implicate și să nu creeze haos instituțional, este esențial ca autoritățile să adopte măsuri tranzitorii eficiente, astfel încât să nu existe întârzieri sau blocaje administrative, asigurarea continuității anchetelor, astfel încât expertiza acumulată să nu fie pierdută. În lipsa unui mecanism eficient de tranziție, aceste persoane ar putea rămâne în această situație mult peste durata rezonabilă prevăzută de lege, expunând Republica Moldova unor posibile condamnări la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO).

Orice reformă a justiției trebuie să fie implementată cu grijă, astfel încât să nu pună în pericol actul de justiție, drepturile fundamentale și siguranța cetățenilor. Consiliul Superior al Procurorilor consideră că reorganizarea procuraturilor specializate trebuie să se realizeze prin contopire și consolidare, și nu prin lichidare, pentru a evita blocajele procesuale și pentru a garanta că toate cauzele penale aflate în derulare vor fi soluționate fără întârzieri nejustificate. Fără un plan de tranziție solid, se poate ajunge la o situație de insecuritate juridică și instituțională, cu efecte devastatoare asupra statului de drept și a luptei împotriva corupției și crimei organizate.

B. Asigurarea garanțiilor functionale³:

² [Opinia nr. 10 \(2015\)](#) a Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni al Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind rolul procurorilor în cadrul cercetării penale

[Opinia CCPE-BU\(2019\)3](#) cu privire la situația privind independența procurorilor din România

³ „*Independența și autonomia Ministerului Public constituie un corolar indispensabil pentru independența justiției. Așadar, ar trebui încurajată tendința generală de a întări independența și autonomia efectivă a Ministerului Public.* - *Avizul nr. 9 (2014) privind normele și principiile europene referitoare la procurori (Carta de la Roma).*

„*Prin „independență” se înțelege faptul că procurorii nu sunt supuși vreunei ingerințe ilegale în exercitarea atribuțiilor lor de a asigura respectarea și aplicarea legii și a statului de drept și că, în acest context, nu sunt supuși niciunei presiuni politice sau oricărei alte influențe ilegale.*” - *Avizul CCPE nr. 13(2018) privind Independența, responsabilitatea și etica procurorilor*

Independența procurorilor este o condiție esențială pentru funcționarea statului de drept și un element fundamental în asigurarea unei justiții imparțiale și eficiente. Orice reformă care vizează reorganizarea procuraturilor trebuie să respecte acest principiu, asigurând continuitatea activității procurorilor, protecția împotriva ingerințelor externe și stabilitatea profesională. Consiliul Superior al Procurorilor, în calitate de garant al independenței procurorilor, are obligația de a preveni orice formă de presiune sau măsuri administrative care ar putea afecta imparțialitatea și autonomia acestora.

Subsecvent, independența procurorilor reprezintă fundamentul unui sistem judiciar funcțional și eficient, garantând că aceștia își pot exercita atribuțiile fără interferențe externe sau presiuni administrative. Orice reformă a procuraturii trebuie să fie concepută astfel încât să respecte acest principiu, oferind stabilitate și predictibilitate în activitatea procurorilor. În acest context, Consiliul Superior al Procurorilor are obligația de a asigura că orice modificare instituțională se realizează într-un mod echitabil, transparent și lipsit de ingerințe arbitrare.

În contextul reformei procuraturilor specializate, este imperativ ca procurorii existenți să își continue activitatea în cadrul noii structuri, până la finalizarea procesului riguros de evaluare financiară și etică, desfășurat de Comisia externă de evaluare a procurorilor în cadrul mecanismului de vetting. Această etapă poate fi derulată concomitent cu evaluarea profesională ce va fi realizată de către Colegiul de selecție și evaluare din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, organ care devine pe deplin funcțional, având în vedere că la 11 februarie 2025, doi membri au fost aleși de Adunarea Generală a Procurorilor, iar în zilele de 25 și 26 februarie 2025, alți cinci membri au fost aleși de CSP.

Această abordare este singura care poate garanta că reformele nu sunt folosite ca un pretext pentru eliminarea selectivă a unor procurori sau pentru exercitarea unor forme de control asupra acestora. Consiliul Superior al Procurorilor trebuie să își îndeplinească rolul constituțional, asigurând că nicio modificare instituțională nu afectează dreptul acestora la un proces echitabil de evaluare și la o carieră predictibilă.

Procurorii trebuie să beneficieze de un cadru profesional sigur și previzibil, astfel încât să nu fie expuși unor schimbări bruște care ar putea afecta nu doar cariera lor, ci și eficiența actului de justiție. Stabilitatea în funcție nu trebuie să fie pusă în pericol prin transferuri impuse sau reorganizări care, în esență, constituie retrogradări deghizate. Orice schimbare în structura procuraturilor trebuie să fie justificată prin criterii obiective și să nu fie utilizată ca mijloc de îndepărtare a procurorilor pe considerente arbitrare sau subiective.

Este esențial ca orice proces de reorganizare să fie realizat treptat, astfel încât procurorii să fie protejați împotriva măsurilor care ar putea avea un caracter punitiv sau discreționar. Doar prin asigurarea unui cadru stabil și previzibil se poate menține încrederea în actul de justiție și se poate garanta că procurorii își vor putea continua activitatea în mod imparțial și eficient.

Principiilor de la Bangalore privind conduita judiciară, subliniază că *„Independența justiției este asigurată prin trei condiții esențiale: siguranța funcției, care protejează mandatul judecătorilor de orice ingerință arbitrară a executivului; siguranța financiară, care garantează stabilitatea salariului și pensiei prin lege, fără posibilitatea unor intervenții discreționare; și independența instituțională, care*

excluse orice influență externă asupra aspectelor administrative legate direct de exercitarea atribuțiilor judiciare, astfel încât relațiile dintre puterea judecătorească și executiv să nu afecteze libertatea justiției de a soluționa cauzele în mod imparțial și conform principiilor statului de drept.”.

C. Remedii propuse de CSP:

În vederea implementării unei reforme echilibrate și eficiente, care să nu afecteze funcționalitatea sistemului Procuraturii, Consiliul Superior al Procurorilor propune un set de remedii de compromis ce ar viza fuzionarea procuraturilor specializate, menținerea continuității activităților procesuale și protejarea independenței și stabilității profesionale a procurorilor.

Aceste măsuri sunt esențiale pentru asigurarea unui proces de tranziție coerent, evitarea blocajelor instituționale și garantarea unui cadru de evaluare transparent și obiectiv pentru toți procurorii afectați de reorganizare.

În acest sens, în vederea implementării unei reforme echilibrate și eficiente, care să nu afecteze funcționalitatea sistemului Procuraturii, Consiliul Superior al Procurorilor **propune:**

- Fuzionarea procuraturilor specializate – Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale – într-o structură unificată, evitând lichidarea acestora și crearea unei noi instituții de la zero, prin asigurarea unui mecanism de tranziție coerent și asigurarea continuității activității procesuale și evitarea blocajelor în investigarea cauzelor aflate în derulare;

- Procurorii din actualele procuraturi specializate să-și continue activitatea în noua structură până la finalizarea evaluării externe a integrității etice și financiare;

- Revizuirea competențelor, exclusiv a celor competențe atribuite la etapa actuală către PCCOCS, în scopul concentrării noii procuraturi specializate pe investigarea infracțiunilor de corupție la nivel înalt, a infracțiunilor săvârșite de organizații criminale și celor ce atentează la securitatea statutului. În cazul revizuirii competențelor, în dependență de volumul de muncă, vor fi revizuite și statele de personal de procurori, eventual prin reducerea numărului acestora în cadrul procuraturii nou create.

- Continuarea procedurii de vetting a procurorilor din procuraturile specializate și înaintarea demersurilor necesare către Comisia de evaluarea a procurorilor în vederea accelerării acestei proceduri.

- Concomitent, în perioada imediat următoare Consiliul Superior al Procurorilor urmează să aprobe planul de evaluare ordinară a procurorilor care va fi prezentat de Colegiul de selecție și evaluare a procurorilor, în cadrul căruia se vor face propuneri de evaluare profesională a procurorilor din cadrul procuraturii specializate, care au evaluarea expirată sau în curs de expirare (5 ani)⁴, așa cum prescrie Legea nr.3/2016. Or, procedura de vetting acoperă doar partea de verificare a integrității financiare și etice, iar Colegiul de selecție și evaluare se va axa inclusiv pe partea ce ține de competențele profesionale, eficiența și performanța în activitatea acestor procurori.

⁴ Notă: potrivit datelor CSP urmează a fi evaluați ordinar în jur de 84 procurori din cadrul procuraturilor specializate, a căror evaluare este expirată sau în curs de expirare.

- Înaintarea propunerilor de includere în Planul de activitate al Inspecție procurorilor activități de efectuare a controalelor de verificare a activității procurorilor și de verificare a activității organizatorice a procuraturilor specializate actuale, care vor livra constatări obiective, verificabile și date documentate, urmare a cărora vor fi identificate deficiențe și vor fi găsite soluțiile de remediere și optimizare a activității noii structuri;

- Asigurarea tehnico-materială a procuraturii nou create, prin atribuirea unui sediu, echipamentul necesar pentru investigare etc. care să permită funcționarea autonomă a procuraturii reorganizate;

Propunerea înaintată de Consiliul Superior al Procurorilor determină o modificare conceptuală substanțială a proiectului de lege și a inițiativei legislative adoptate în primă lectură. În acest context, în eventualitatea în care soluția propusă de Consiliu va fi acceptată, se impune o abordare exhaustivă și incluzivă, prin implicarea activă a tuturor actorilor relevanți, inclusiv a corpului de procurori, care trebuie consultați în mod corespunzător asupra acestei reforme structurale.

De asemenea, este esențială efectuarea unei analize riguroase privind impactul fuzionării acestor procuraturi, printr-o evaluare detaliată a riscurilor instituționale, operaționale și juridice pe care le implică acest proces. Totodată, adoptarea unei astfel de măsuri trebuie să respecte în mod strict etapele procedurale specifice tehnicii legislative, prevăzute de actele normative incidente, pentru a asigura coerența, predictibilitatea și eficiența reformei propuse.

Totodată, se apreciază ca fiind imperativă solicitarea unui aviz din partea Comisiei de la Veneția, indiferent de opțiunea legislativă care va fi adoptată – fie că este vorba despre lichidarea procuraturilor specializate, fie despre fuzionarea acestora în formula propusă de Consiliul Superior al Procurorilor. O astfel de consultare este esențială pentru a asigura conformitatea reformei cu standardele internaționale privind organizarea și funcționarea instituțiilor de urmărire penală, precum și pentru a preveni eventuale disfuncționalități ce ar putea afecta independența și eficiența sistemului Procuraturii.

De asemenea, este necesară o evaluare aprofundată a riscurilor generate de această reformă, având în vedere implicațiile pe care le poate avea asupra angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova, în special în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană și al deschiderii negocierilor de aderare. În acest sens, trebuie analizate cu atenție condiționalitățile impuse de partenerii externi, inclusiv cele prevăzute în acordurile cu Fondul Monetar Internațional, precum și recomandările formulate în rapoartele de evaluare GRECO, care stabilesc în mod expres necesitatea consolidării Procuraturii Anticorupție.

Adoptarea în primă lectură a IL nr. 40/2025 fără o analiză de impact și fără respectarea normelor internaționale poate afecta grav sistemul de justiție, punând în pericol sprijinul extern pentru reforma justiției și procesul de integrare europeană. În contextul în care Republica Moldova se află în proces de aderare la Uniunea Europeană, combaterea corupției reprezintă o componentă esențială, iar orice măsură care vulnerabilizează acest efort poate submina angajamentele asumate.

Consiliul Superior al Procurorilor, își exprimă preocuparea față de implicațiile juridice și instituționale ale IL nr.40, reiterând necesitatea unei reglementări coerente și previzibile. În acest sens, Consiliul a participat activ la formularea unei poziții

instituționale, exprimată atât în cadrul platformei legislativului, cât și prin consultările desfășurate cu actorii relevanți, în vederea consolidării unui cadru normativ funcțional.

Ținând cont de riscurile și vulnerabilitățile identificate, Consiliul Superior al Procurorilor reiterează apelul ferm adresat autorității legiuitoare de a reevalua conceptul IL nr.40, cu luarea în considerare a poziției exprimate în prezenta hotărâre, astfel încât soluția legislativă finală să reflecte atât necesitatea eficientizării sistemului Procuraturii, cât și imperativul protejării drepturilor și garanțiilor profesionale ale procurorilor.

Având în vedere argumentele expuse, în temeiul prevederilor art.70 alin.(1) lit.u), art.77 din Legea nr.3/2016, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A aviza proiectul de lege cu privire la Procuratura Anticorupție și Combaterea Crimei Organizate (*inițiativa legislativă nr.40 din 12.02.2025*), cu prezentarea punctului de vedere astfel după cum a fost formulat în partea descriptivă a prezentei hotărâri.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriile *Hotărâri și Transparența*.

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ